

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.028.06.2021

Pan
Zbigniew Szaleniec
Burmistrz Miasta Czeladź
Urząd Miasta Czeladź
ul. Katowicka 45
41-250 Czeladź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/070 Ochrona zabytków techniki w województwie śląskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Szaleniec, Burmistrz Miasta Czeladź ²
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków.2. Podejmowanie działań w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami techniki.3. Finansowanie ochrony i opieki nad zabytkami techniki.4. Realizacja zadań objętych porozumieniem z Wojewodą Śląskim, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru konserwatorskiego sprawowanego nad zabytkami techniki.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Badania kontrolne objęły również działania i zdarzenia zaistniałe przed 1 stycznia 2018 r., w przypadkach gdy miały wpływ na działalność objętą kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Stefania Zalewska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/174/2021 z 9 sierpnia 2021 r.2. Tomasz Raszka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/169/2021 z 3 sierpnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1-6)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Miasto Czeladź⁵ rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prowadziło Gminną Ewidencję Zabytków⁶, na którą składały się karty adresowe poszczególnych zabytków, w tym zabytków techniki, zawierające wymagane elementy. Jednak w przypadku dwóch zabytków techniki, które zaadaptowano odpowiednio na galerię sztuki i centrum usług społecznościowych, pomimo zmiany ich funkcji nie opracowano nowych kart adresowych.

Miasto posiadało aktualny, uzgodniony ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków⁷, gminny program opieki nad zabytkami, w którym uwzględniło opiekę nad zabytkami techniki. Zagadnienia związane z ochroną zabytków techniki ujmowano również w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W okresie objętym kontrolą Miasto skoncentrowało swoje działania w zakresie ochrony i opieki nad trzema zabytkami techniki, spośród 11⁸ będących w jego posiadaniu. W szczególności: przebudowano i zaadaptowano budynek dawnych warsztatów elektrycznych i transformatorowni na cele społeczne, tj. na Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej SATURN⁹. Prowadzono prace budowlane związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania obiektu byłej cechowni, łaźni, szatni i administracji kopalni „Saturn”, z przeznaczeniem na Muzeum Zagłębiowskiego Górnictwa Węglowego i mediatekę. Powyższe prace realizowano z udziałem dofinansowania z funduszy europejskich i wymaganego wkładu własnego. Otrzymywane dofinansowanie wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem i w sposób rzetelny rozliczano. W przypadku kolejnego z posiadanych zabytków techniki – budynku dawnych warsztatów mechanicznych – podjęto działania w celu jego ochrony, zlecając wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy na basen, a następnie uzyskano pozwolenie na budowę i złożono wnioski o dofinansowanie tej inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Nie zapewniono jednak skutecznego nadzoru nad działalnością spółki z udziałem Miasta – Czeladzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego - ZBK Sp. z o.o.¹⁰ w zakresie realizacji, zawartej 2 stycznia 2018 r., umowy o zarządzanie wyłączonymi z użytkowania budynkami po byłej kopalni „Saturn”¹¹. Podejmowane w ramach nadzoru czynności nie zapobiegły powstaniu istotnych nieprawidłowości, które stwierdzono w toku kontroli NIK, a dotyczących: 1) nierealizowania, wbrew art. 70 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹², wszystkich zaleceń zawartych w protokołach z rocznych przeglądów stanu technicznego tych zabytków, co może, w ocenie NIK skutkować ich dalszą degradacją oraz 2) niedopełnienia, wynikającego z art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹³, obowiązku opieki nad dwoma zabytkami techniki, tj. budynku nadszybia szybu II i budynku warsztatów mechanicznych (ściany szczytowej), poprzez niewystarczające zabezpieczenie tych obiektów. Stan bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego został

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Miasto.

⁶ Dalej: GEZ.

⁷ Dalej: ŚWKZ.

⁸ W tym również: Zespół zabudowy kopalni „Saturn” przy ul. Dehnelów z dziesięcioma obiektami przemysłowymi.

⁹ Dalej: CUSiAL.

¹⁰ Dalej: CTBS-ZBK.

¹¹ Z wyjątkiem obiektu byłej cechowni, łaźni i administracji.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, ze zm., dalej: ustawa Prawo budowlane.

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 710, dalej: ustawa o ochronie zabytków.

ujawniony w toku kontroli NIK, a Miasto niezwłocznie przystąpiło do ich zabezpieczenia.

Miasto przyjęło zasady udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, niestanowiących własności Miasta. Prowadzono wykaz udzielonych dotacji oraz informowano organy uprawnione do jej udzielania. Rzetelnie realizowano zadania objęte porozumieniem z Wojewodą Śląskim i składano okresowo sprawozdania o realizowanych w tym zakresie działaniach do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego¹⁴ oraz ŚWKZ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków

1.1. GEZ Miasta została założona, w formie zbioru kart adresowych, zarządzeniem Burmistrza Miasta nr 72/2015 z dnia 23 marca 2015 r.¹⁶ na podstawie wykazu¹⁷ obiektów zabytkowych wyznaczonych przez ŚWKZ.

W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, w ewidencji ujętych było – 231 zabytków nieruchomych, w tym 13 niżej wymienionych zabytków techniki:

a) Zespół zabudowy kopalni „Saturn” przy ul. Dehnelów z dziesięcioma obiektami przemysłowymi¹⁸ tj.:

- budynek nadszybia szybu I ze stalową wieżą;
- budynek maszynowni szybu I;
- budynek nadszybia szybu II;
- budynek maszynowni szybu II;
- budynek siłowni, sprężarkowni i rozdzielni, obecnie Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”¹⁹;
- budynek kotłowni;
- budynek warsztatów mechanicznych;
- budynek cechowni, łaźni, szatni i administracji;
- budynek kompresorowni;
- budynek transformatorowni, obecnie CUSiAL,

b) pozostałości budynku maszynowni i rozdzielni kopalni „Czeladź”, ul. Kościuszki 9²⁰;

c) pozostałości zabudowań szybu „Julian”, ul. Poniatowskiego 2²¹.

(akta kontroli tom I str. 78-111)

Karty adresowe ww. zabytków techniki zostały opracowane w 2012 r. Zawierały dane wymagane § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków,

¹⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁶ Zarządzeniem Burmistrza Miasta Czeladź Nr 301/2015 do GEZ zostały włączone karty adresowe stanowisk archeologicznych.

¹⁷ Pisma ŚWKZ nr/nr: K-NR-JH/4169/11499/1/10 z 1 grudnia 2010 r. oraz K-NR.5133.5.2014.AK z dnia 28 stycznia 2014 r.

¹⁸ Stanowiący własność Miasta.

¹⁹ Dalej: GSW Elektrownia lub Galeria.

²⁰ Własność Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi.

²¹ Własność prywatna.

krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem²² według stanu obowiązującego do 19 października 2019 r.²³. Dla dwóch zabytków techniki, które zrewitalizowano i którym nadano nowe funkcje społeczno-gospodarcze, nie sporządzono nowych kart adresowych, co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 83-95)

1.2. Działania dotyczące zidentyfikowania istniejących na terenie Miasta obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej w celu zidentyfikowania potencjalnie istniejących na jego terenie zabytków techniki zostały podjęte w latach 2001-2002. Zlecono wówczas opracowanie kompleksowego i specjalistycznego studium wraz katalogiem zabytków techniki i przemysłu. Burmistrz wyjaśnił, iż na podstawie kwerendy archiwalnej, historycznej i penetracji terenowej autorzy²⁴ studium rozpoznali i skatalogowali wszystkie zabytki techniki na terenie Czeladzi. W latach 2018-2021 nie podejmowano planowanych działań w tym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 112-125)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Dla dwóch zabytków techniki, tj. budynku siłowni, sprężarkowni i rozdzielni oraz budynku transformatorowni, których funkcja została zmieniona odpowiednio na: Galerię Sztuki Współczesnej „Elektrownia” (w 2013 r.) oraz Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej „Saturn” (w 2019 r.), nie sporządzono nowych kart adresowych, mimo obowiązku wynikającego z §18a ust. 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, który stanowi, że w przypadku stwierdzenia konieczności zastąpienia niezgodnych ze stanem faktycznym lub prawnym danych zawartych w karcie adresowej zabytku włączonej do gminnej ewidencji zabytków odpowiednimi danymi zgodnymi ze stanem faktycznym lub prawnym, ujawnienia nowych danych lub usunięcia błędnych danych wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza nową kartę adresową zabytku zawierającą dane zgodne ze stanem faktycznym i prawnym.

(akta kontroli tom I str. 87, 94, 112-120)

Burmistrz wyjaśnił m. in: *Jedynie w dwóch przypadkach kart GEZ techniki, występuje słaba przesłanka odnosząca się do zmiany funkcji, a co za tym idzie, zmiany nazwy związanej z instytucją obecnie funkcjonującą w tych obiektach. Pierwotna nazwa związana z pierwotną funkcją nie ulega unieważnieniu i tak budynek siłowni, sprężarkowni i rozdzielni (GEZ 216) obecnie pełni funkcję kultury pod nazwą Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”, natomiast budynek transformatorowni (GEZ 222), obecnie pełni funkcję społeczną pod nazwą Centrum Usług Społecznych i Aktywności Lokalnej „Saturn”. W przyjętym nowym wzorze karty adresowej zabytku (załącznik 4), pozycja 1 Nazwa, nie określono precyzyjnie relacji obiektu do pierwotnej funkcji i pierwotnej nazwy oraz do wtórnych funkcji oraz zmian nazw. Biorąc pod uwagę pozycję 2 Czas powstania, to właśnie nazwa powinna odzwierciedlać pierwotną funkcję.*

W ocenie NIK, dokonana w wyniku rewitalizacji zmiana funkcji społeczno-gospodarczej ww. zabytków uzasadnia w pełni konieczność opracowania nowej

²² Dz. U. z 2021 r., poz. 56, dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru zabytków.

²³ Tj. do zmiany, która weszła w życie rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 września 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2019 r. poz. 1886).

²⁴ Magdalena i Stanisław Łabuzowie.

karty adresowej zabytku i przedstawienia w niej danych zgodnych ze stanem faktycznym.

(akta kontroli tom I str. 112-120)

OCENA CZĄSTKOWA

Miasto prowadziło GEZ zgodnie z obowiązującymi przepisami, na którą składały się karty adresowe poszczególnych zabytków, w tym zabytków techniki, zawierające wymagane elementy. Stwierdzono jednak, że w przypadku dwóch zabytków techniki, pomimo zmiany ich funkcji na odpowiednio: galerię sztuki i centrum usług społecznościowych, nie opracowano nowych kart adresowych.

OBSZAR

2. Podejmowanie działań w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami techniki

Opis stanu faktycznego

2.1. Prowadzenie, koordynację i nadzorowanie zadań związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami przypisano w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu²⁵ do zakresu działania Wydziału Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych. W strukturze tego wydziału funkcjonował Miejski Konserwator Zabytków²⁶, któremu przydzielono do realizacji m.in. niżej wymienione zadania:

- prowadzenie spraw z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami powierzonych Gminie przez Wojewodę Śląskiego, na podstawie zawartego porozumienia;
- prowadzenie i aktualizacja ewidencji dóbr kultury z terenu miasta Czeladź niewpisanych do rejestru zabytków;
- wnioskowanie do ŚWKZ w sprawach wpisu do rejestru zabytków; gromadzenie dokumentów i danych niezbędnych dla przeprowadzenia postępowań o wpis obiektów do rejestru zabytków;
- kontrola aktualnego stanu prawnego, stanu zachowania i użytkowania obiektów zabytkowych;
- nadzór nad pracami konserwatorskimi pod kątem ich zgodności z programem prac i wytycznymi konserwatorskimi;
- wybór wykonawcy i nadzór nad pracami konserwatorskimi prowadzonymi przez Miasto;
- uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przygotowanie wytycznych do planów;
- realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami;
- archiwizacja akt i dokumentacji związanych z działalnością w zakresie ochrony zabytków; przechowywanie i prowadzenie kartoteki adresowej, kart ewidencyjnych, zbioru planów i map, studiów i dokumentacji fotograficznej, technicznej, historycznej;
- udzielanie dotacji na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z zasadami przyjętymi przez Radę Miejską;
- współpraca ze ŚWKZ oraz innymi instytucjami i organami administracji publicznej, a także organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

(akta kontroli tom I str. 7-36)

2.2. Żaden z zabytków techniki znajdujących się na terenie gminy nie był wpisany do rejestru zabytków prowadzonego przez ŚWKZ. W okresie objętym kontrolą

²⁵ Zarządzenie Nr 16/2021 Burmistrza Miasta Czeladź z 29 stycznia 2021 r.

²⁶ Dalej: MKZ.

nie sporządzano wniosków o wpis zabytku techniki do rejestru zabytków prowadzonego przez ŚWKZ. Burmistrz wyjaśnił, że w bieżącym roku podjęto inicjatywę wpisania do rejestru zabytków budynku nadszybowego szybu II (GEZ – nr 214). W tym celu zebrano dokumentację techniczną, wykonano aktualne zdjęcia oraz rozpoczęto analizę wartości kulturowych obiektu.

(akta kontroli tom I str. 39-42, 112-120)

2.5. Stosownie do obowiązku wynikającego z art. 87 ust. 1 i 3 ustawy o ochronie zabytków Miasto posiadało aktualny *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Czeladź na lata 2019-2022*²⁷. GPOnZ zawierał wszystkie elementy określone w art. 87 ust. 2 ww. ustawy. Projekt tego programu został pozytywnie zaopiniowany przez ŚWKZ²⁸. Wśród najbardziej wartościowych zabytków czeladzkich, w GPOnZ scharakteryzowano również zabytki związane z rozwojem przemysłu, w tym z dawnymi kopalniami „Czeladź”²⁹ i „Saturn”³⁰.

Zgodnie z zapisami GPOnZ Miasto było właścicielem 11 spośród 13 zabytków techniki ujętych w GEZ, w tym: Zespołu kopalni „Saturn”³¹, tj. kompleksu, w skład którego wchodziły: [1] budynek siłowni, sprężarkowni i rozdzielni (z lat 1902-1908”; przebudowany i zaadoptowany w 2013 r. na GSW „Elektrownia”); [2] budynek nadszybowy szybu „I” (powstały w latach 1892 i 1902, przebudowany w latach 60. i 70. XX w.); [3] budynek maszynowni szybu „I” (z lat 1902 i 1910, z drobnymi zmianami z okresu międzywojennego i lat 60. XX w.); [4] budynek nadszybowy szybu „II” (z 1890 r.; dawna wieża basztowa, wzmocniony w 1949 r. – obiekt o indywidualnym znaczeniu, z uwagi na przynależność typologiczną, stan zachowania i rzadkość występowania); [5] budynek maszynowni szybu „II” (z 1890 r., przebudowany w 1910 r. i 1960 r.), [6] zespół zabudowań dawnej kotłowni, (z ok. 1890 r. i 1900 r., kilkakrotnie przebudowywany i rozbudowywany w latach 20. i 60. XX w.), [7] budynek warsztatów mechanicznych (z 1900 r., nadbudowany w partii południowej i obudowany w latach 70. XX w.), [8] budynek cechowni, łaźni, szatni i administracji (z lat 1910-1911; przebudowany od strony zachodniej i rozbudowany od południa i wschodu w latach 60. i 70. XX w.); [9] budynek kompresorowni (zlokalizowany przy szybie I z ok. 1900 r., częściowo przekształcony w okresie powojennym); [10] budynek transformatorowni (dawna rozdzielnia i stacja trafo (z 1914 r., z nieznacznie przekształconą elewacją w latach 80. XX w.).

(akta kontroli tom I str. 161-249)

W realizacji celu głównego – *Poprawa stanu zachowania zabytków, włączenie ich w rozwój gospodarczy i społeczny z uwzględnieniem zasady zrównoważonego*

²⁷ Dalej: gminny program opieki nad zabytkami lub GPOnZ, przyjęty przez Radę Miejską uchwałą Nr VIII/129/2019 z 22 maja 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2019 r., poz. 3909), stanowi kontynuację Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Czeladź na lata 2007-2010 przyjętego uchwałą nr XX/118/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r.

²⁸ Pismo K-NR.5120.8.2018.JH z 17 grudnia 2018 r.

²⁹ W tym: [1] Teren poprzemysłowy zespołu zabudowy szybów Piotr i Paweł, pomiędzy u. Kościuszki, Francuską i Graniczną (wyburzone prawie w całości w latach 90. XX w. Pozostałości, według zapisów GPOnZ, nie posiadają dużych walorów historycznych i architektonicznych), [2] Zespół zabudowy szybu Julian w rejonie ulicy Poniatowskiego (aktualnie nie zawiera pierwotnej struktury, zachowane jedynie trzy obiekty z 1903 r. (tj. budynek: dawnej kotłowni i łaźni – przekształcony w latach 80. XX w., budynek kompresorowni – wnętrza przekształcone w 1996 r., budynek dawnej kuźni – przekształcony w latach 80. XX w.). Zespołowi towarzyszą budynki mieszkalne (wielorodzinne przeznaczone dla robotników i dla kadry urzędniczej o charakterze willowym) oraz [3] Osiedle robotnicze „Piaski”.

³⁰ W tym, wg zapisów GPOnZ: : [1] Zespół zabudowy przemysłowej kopalni „Saturn” przy ul. Dehnelów, [2] Kolonie robotnicze „Saturn”, [3] Willa dyrektora kopalni „Saturn” (obecnie siedziba Muzeum Saturn, ul. Dehnelów 10), [4] Oficyna willi dyrektora kopalni (obecnie hotel i restauracja „Pod filarami”, ul. Dehnelów 12), [5] Budynek Dyrekcji kopalni „Saturn” (obecnie „Pałac Saturna” – budynek usługowy, ul. Dehnelów 2, [6] Dom noclegowy dla samotnych mężczyzn (obecnie Dom rekolekcyjny, ul. Legionów 2).

³¹ Czas powstania: koniec XIX w. i początek XX w.

rozwoju oraz promocja miasta z wykorzystaniem jego zasobów kulturowych – w GPOnZ wyznaczono cele krótko i długoterminowe wraz z kierunkami działań. W dokumencie wskazano również zadania do realizacji oraz określono sposób ich weryfikacji, z uwzględnieniem, wynikającego z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków, obowiązku złożenia sprawozdania z częściowego wykonania programu po dwóch latach jego funkcjonowania. Pomimo tego obowiązku Miasto nie sporządziło sprawozdania z realizacji GPOnZ i nie przekazało go ŚWKZ, co opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 161-249)

2.6. W sprawie realizacji wyznaczonych w GPOnZ zadań, Burmistrz wyjaśnił m.in., że Miasto wypełniało cele wyznaczone w programie i podejmowało wszelkie niezbędne działania mające na celu trwałe zachowanie zabytków, w tym zabytków techniki, m.in.: zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalające strefy ochrony konserwatorskiej, posiadanie GEZ, (w której ujęto również zabytki techniki); pozyskanie środków z UE na zmodernizowanie obiektów po byłej kopalni „Saturn”, tj.: elektrowni (kwota dotacji: 10 247,6 tys. zł), cechowni (kwota dotacji: 18 888,6 tys. zł), warsztatów elektrycznych z transformatorownią (kwota dotacji: 3 091,1 tys. zł) oraz pozyskanie dotacji na przygotowanie terenów inwestycyjnych na obszarze byłej kopalni „Saturn” (3 816,4 tys. zł), budowę drogi Schaiblera, która pozwoliła na uruchomienie terenów pokopalnianych pod przyszłą działalność (2 000,7 tys. zł).

Burmistrz poinformował również o działaniach podejmowanych w zakresie przygotowań do realizacji inwestycji na terenach byłej kopalni „Saturn” w kolejnych latach. I tak: w 2020 r. Miasto złożyło wnioski o dofinansowanie inwestycji z Programu Polski Ład na budowę basenu krytego (w budynku byłych warsztatów mechanicznych), na kwotę 25 200,0 tys. zł, a także ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 16 648,8 tys. zł. Ponadto, we współpracy z miastami Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza i Jaworzno, złożyło wniosek pod wspólną nazwą „Wschodnia Brama Innowacji Województwa Śląskiego” o dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji zadania „Kopalnia Saturn – przestrzeń nowych możliwości. Zagospodarowanie terenu i obiektów byłej KWK. Saturn wraz z nadaniem nowych funkcji społeczno-gospodarczych” – na kwotę 58 823,5 tys. zł (dla Czeladzi).

Wskazane przez Burmistrza działania, podejmowane przez Miasto na rzecz promocji zespołu zabudowań przemysłowych kopalni „Saturn” opisano w dalszej części wystąpienia, w punkcie 2.12.

(akta kontroli tom II str. 86-98)

2.7. Spośród 11 obiektów, które były własnością Miasta, dwa zostały przebudowane i zaadoptowane na inne cele - budynek siłowni, sprężarkowni i rozdzielni na cele kulturalne, tj. na Galerię (2013 r.) oraz budynek transformatorowni na cele społeczne, tj. na CUSiAL (w 2019 r.). Budynek Galerii Miasto użyczyło samorządowej instytucji kultury – Muzeum „Saturn” w Czeladzi³², Nieruchomość CUSiAL została przekazana w trwały zarząd jednostce organizacyjnej Miasta – Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej³³.

Kolejny budynek - cechowni, łaźni, szatni i administracji, w okresie objętym kontrolą, był przebudowywany na cele społeczno-kulturalne, w ramach realizowanego od 2016 r., projektu dofinansowywanego ze środków Unii Europejskiej

³² Na podstawie umowy użyczenia zawartej 31 sierpnia 2016 r.

³³ Na podstawie Decyzji Nr 1/2020 Burmistrza z 16 stycznia 2020 r.

pn. „Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu wraz z zagospodarowaniem terenu”³⁴. Projekt zakładał zmianę sposobu użytkowania budynku na cele muzealne, biblioteczne, edukacyjne wraz z zapleczem administracyjno-biurowym oraz adaptację części budynku na cele gastronomiczne (przeznaczonej wyłącznie na potrzeby prowadzenia działalności kulturalnej), zagospodarowanie terenu wokół obiektu z urządzeniem terenów do zabaw dla dzieci, odpoczynku dla dorosłych oraz miejsca parkingowe. Przed rozpoczęciem ww. robót remontowych i modernizacyjnych Miasto pozyskało stosowną decyzję Starosty Będzińskiego na przebudowę, rozbudowę, remont oraz zmianę sposobu użytkowania zabytku.

Pozostałe obiekty (osiem), ze względu na stan techniczny, były wyłączone z użytkowania. Zarządzanie nimi zostało powierzone CTBS-ZBK na podstawie umowy zawartej 2 stycznia 2018 r.³⁵

(akta kontroli tom I str. 161-249)

Dla wszystkich ww. budynków były prowadzone książki obiektu budowlanego. W okresie objętym kontrolą, zarówno obiekty użytkowane, jak i wyłączone z użytkowania były poddawane okresowym, rocznym kontrolom stanu technicznego, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. Kontroli okresowej pięcioletniej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane zostały poddane budynki: CUSIAL (w 2020 r.) i Galerii (w 2016 r.). Wyniki przeprowadzonych kontroli w obiektach użytkowanych potwierdzały należyty stan techniczny budynków, zapewniający dalsze bezpieczne ich użytkowanie.

(akta kontroli tom I 252-261)

W protokołach z rocznych kontroli stanu technicznego ośmiu obiektów, wyłączonych z użytkowania i zarządzanych przez CTBS-ZBK, wskazywano na brak możliwości rzetelnej oceny stanu technicznego budynków ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia w chwili wejścia do budynku. W protokołach z przeprowadzonych w latach 2018-2020 kontroli okresowych, powtarzano corocznie zalecenia wymagane³⁶, dotyczące: 1) zdemontowania z budynku wszystkich luźnych elementów jak: obróbki blacharskie, gruz, elementy metalowe przymocowane do budynku, itp.; 2) zabezpieczenia okien, np. płytą OSB lub zdemontowania uszkodzonej stolarki okiennej; 3) dokładnego oznakowania budynku tablicami ostrzegawczymi przed osobami postronnymi. Ponadto sformułowano zalecenia, aby w trybie pilnym: poddać opinii konstrukcyjno-budowlanej:

- budynek nadszybia szybu I oraz elementy wyciągowe przymocowane do budynku;
- budynek nadszybia szybu II, z uwagi na bardzo duże pęknięcia na ścianach szczytowych

oraz zabezpieczyć ścianę szczytową budynku warsztatów mechanicznych lub ją wyburzyć, ze względu na zagrożenie zawaleniem.

(akta kontroli tom I str. 252-261)

W sprawie wykonania ww. zaleceń, zarządzający ww. obiektami Prezes Zarządu CTBS – ZBK poinformował, że Spółka dokonała montażu tabliczek ostrzegawczych. Odnosząc się natomiast do braku realizacji pozostałych zaleceń, Prezes Zarządu

³⁴ Projekt realizowany przez Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej w Czeladzi.

³⁵ Dalej: umowa o zarządzanie nieruchomością.

³⁶ Według protokołu: „Zapis „wymagane” dotyczy usunięcia usterek stanowiących realne zagrożenie bezpieczeństwa konstrukcji, przebywających na obiekcie osób lub mienia, zapis „wymagane” należy traktować konieczne i niezwłoczne usunięcie ww. usterek”.

wyjaśnił, że: co roku Spółka przekazuje do Urzędu Miasta Czeladź protokoły z rocznych przeglądów, w których znajdują się zalecenia. Zalecenia jakie znajdują się w protokołach wykraczają poza zakres umowy o „wąskie zarządzanie”. Prezes Zarządu poinformował ponadto, iż środki finansowe jakimi dysponuje Spółka, są przeznaczone na bieżące utrzymanie nieruchomości (drobne i doraźne naprawy)³⁷, a w przypadku prac przewyższających te kwoty, to Urząd dokonuje napraw, zgodnie z umową. Zarządca nie zlecał również opracowania ekspertyzy stanu technicznego dla żadnego obiektu lub jego części, gdyż, według wyjaśnień Prezesa Zarządu, leży to w kompetencjach Urzędu oraz przekracza warunki umowy, jaką Zarządca zawarł z Urzędem.

(akta kontroli tom I str. 262-284)

W okresie objętym kontrolą Urząd nie planował środków na realizację zaleceń po przeprowadzonych kontrolach okresowych stanu technicznego obiektów zarządzanych przez Spółkę. Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że CTBS-ZBK nie zgłaszał na bieżąco potrzeb finansowania zadania, nie składał wstępnych kosztorysów wykonania prac zabezpieczających zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. II ppkt 10 umowy o zarządzanie. W 2020 r., według wyjaśnień Zastępcy Burmistrza, Miasto zleciło wykonanie awaryjnych prac remontowych, zabezpieczających dwa kominy kotłowni wraz z terenem przynależnym³⁸.

Miasto nie nadzorowało i nie przeprowadziło w latach 2018-2020 kontroli sposobu wykonywania umowy o zarządzanie w zakresie realizacji zaleceń po przeprowadzonych w latach 2018-2020 kontrolach okresowych stanu technicznego ww. budynków, co opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Ustalona nieprawidłowość*.

(akta kontroli tom I str. 286-292)

2.8. W oparciu o przedłożone dokumenty³⁹ i złożone wyjaśnienia ustalono, że zarówno zarządzający CUSiAL, jak i GSW „Elektrownią” wypełniali obowiązki polegające na zabezpieczeniu i utrzymaniu tych budynków oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie. W celu zabezpieczenia przed dewastacją i kradzieżą, w obiektach zainstalowano systemy ochrony przeciwpożarowej oraz zawarto stosowne umowy na ich ochronę fizyczną i elektroniczną.

W przypadku CUSiAL, w okresie objętym trwałym zarządem MOPS, nie prowadzono prac remontowych i/lub adaptacyjnych na zlecenie zarządzającego. Na terenie obiektu prowadzone były jedynie prace związane z usuwaniem powstałych w budynku usterek, w ramach gwarancji egzekwowanej od wykonawcy przez Miejski zarząd Gospodarki Komunalnej w Czeladzi. W obiekcie GSW „Elektrownia” przeprowadzono natomiast w latach 2018-2021 prace związane z remontem wentylacji mechanicznej, dachu, obróbkę blacharskich i montażem pochwyków na łączną kwotę 62,7 tys. zł. Z uwagi na fakt, iż budynek nie jest wpisany do rejestru zabytków, prace te nie wymagały uzgodnienia ze ŚWKZ. W okresie objętym kontrolą na terenie Galerii odbywały się liczne imprezy kulturalne, w tym m.in.: wystawy malarstwa, grafiki, rzeźby, fotografii, wydarzenia muzyczne, warsztaty tańca, małych form teatralnych, itp. Liczba osób odwiedzających Galerię w ciągu roku wyniosła 11 271 (w 2018 r.), 12 015

³⁷ Bieżące utrzymanie nieruchomości: 5,0 tys. zł (w 2018 r.), 6,0 tys. zł (w 2019 r.) i 3,5 tys. zł (w 2020 r.); przegląd nieruchomości: po 5,0 tys. w latach 2018-2019 i 6,0 tys. zł (w 2020 r.).

³⁸ Poprzez: [1] wygradzenie bezpiecznej strefy pracy u podstawy kominów, [2] wejście na komin oraz założenie punktów asekuracyjnych, [3] usunięcie luźnych elementów z kominów (cegły, opaski stalowe, itp.), [4] przymocowanie za pomocą kołków rozporowych siatki stalowej o drobnych oczkach wokół górnej części kominów na wysokości 4 m w dół od górnej krawędzi, [5] pozostawienie bezpiecznej wygradzonej strefy w odległości 6 m od podstawy kominów. Odbioru końcowego ww. prac dokonano 29 października 2020 r.

³⁹ Książki obiektu budowlanego, protokoły z pięcioletnich i rocznych kontroli stanu technicznego budynków.

(w 2019 r.) oraz 2 671 (w 2020 r.). GSW „Elektrownia” nie osiągała w okresie objętym kontrolą przychodów z tytułu prowadzonych imprez, ponieważ placówka nie realizowała imprez odpłatnych.

(akta kontroli tom I str. 112-120, 252-261)

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny trzech obiektów wyłączonych z użytkowania, zarządzanych przez CTBS – ZBK wykazały, że w przypadku budynku nadszybia szybu II i budynku warsztatów mechanicznych nie zapewniono warunków zabezpieczenia tych zabytków oraz ich otoczenia, co opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 367-424)

2.9. W okresie objętym kontrolą uchwalono łącznie pięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź. Na terenach objętych dwoma planami⁴⁰ znajdowały się zabytki techniki wpisane do GEZ. W projektach tych planów uwzględniono zapisy dotyczące ochrony konserwatorskiej ww. obiektów. Wszystkie projekty zostały przesłane do ŚWKZ celem uzgodnienia ww. zapisów, a ewentualne zasugerowane zmiany uwzględniono w treści ostatecznej uchwały Rady Miasta w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

(akta kontroli tom II str. 1-74)

W latach 2018-2021 (do 31 sierpnia) Burmistrz Miasta wydał łącznie 60 decyzji o warunkach zabudowy i 25 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, przy czym żadna z nich nie odnosiła się do obszarów, na których znajdowały się zabytki techniki.

(akta kontroli tom II str. 74)

2.10. Miasto nie podejmowało bezpośrednich działań w stosunku do pozostałych właścicieli zabytków techniki. Burmistrz wyjaśnił, że obiekty te nie są wpisane do rejestru zabytków, więc właściciele nie mogą uzyskać dofinansowania prac konserwatorskich, a ponadto posiadają stosunkowo niewielką wartość kulturową. Zespół zabudowań Szybu Julian w rejonie ulicy Poniatowskiego nie zawierał, według wyjaśnień Burmistrza, głównych elementów pierwotnej struktury, a trzy zachowane w zespole obiekty zostały przekształcone w latach 80. i 90. XX wieku. W odniesieniu do zabytków techniki związanych z dawną kopalnią Czeladź, Burmistrz poinformował, że zostały wyburzone prawie w całości w latach 90. XX wieku, a obiekty zachowane w rejonie tzw. Starego Placu nie posiadały dużych walorów historycznych, architektonicznych i kulturowych.

(akta kontroli tom II str. 86-98)

2.11. W sprawie społecznych opiekunów zabytków, Sekretarz Powiatu Będzińskiego poinformowała, że w 2015 r. Starosta Będziński ustanowił, na podstawie art. 103 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków, jednego społecznego opiekuna zabytków działającego na terenie powiatu będzińskiego. W okresie objętym kontrolą Miasto nie korzystało w sprawach ochrony i opieki nad zabytkami techniki z jego pomocy. Według wyjaśnień Burmistrza, do Urzędu nie wpłynęły żadne sygnały od społecznego opiekuna zabytków o zagrożeniu związanym ze zniszczeniem zabytków techniki.

(akta kontroli tom I str. 158-160)

⁴⁰ Uchwały Rady Miejskiej w Czeladzi: Nr XVII/183/2019 z dnia 23 października 2019 r. oraz Nr XVII/193/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.

2.12. Miasto podejmowało szereg inicjatyw wydawniczych i promocyjnych w celu popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytkach techniki. Działania te były podejmowane w szczególności przez Muzeum „Saturn”. W okresie objętym kontrolą opracowano i wydano m.in.:

- dwie książki popularnonaukowe „Kopalnia i osiedle robotnicze »Saturn«” oraz „Osiedle patronackie Piaski”. Obie książki wydano w nakładzie po 200 egzemplarzy, które przekazano do: bibliotek miejskich i szkolnych, okolicznych instytucji muzealnych, zainteresowanych ośrodków naukowych, ŚWKZ, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Instytutu Myśli Polskiej im. W. Korfańskiego oraz Politechniki Śląskiej;
- kalendarz historyczny na 2021 r., prezentujący archiwalne zdjęcia obiektów przemysłowych i techniki z terenu Czeladzi (66 zdjęć archiwalnych; budynków, ludzi i urządzeń, nakład 200 egzemplarzy, został rozesłany bezpłatnie do instytucji i firm);
- periodyk pt. „Oficina Saturnowska” (kwartalnik, nakład 700 egzemplarzy), bezpłatny informator muzealny, zachęcający do udziału w imprezach organizowanych przez Muzeum, prezentujący informacje i fotografie o zabytkowych obiektach przemysłowych i zabytkach techniki oraz pracach adaptacyjnych przy tych obiektach. Kwartalnik jest udostępniany m.in. w Urzędzie, bibliotekach, Muzeum, i w GSW „Elektrownia”;
- druki ulotne „Jednodniówka na Saturnie” i inne, promujące kopalnię „Saturn” w języku angielskim i niemieckim (wydawane corocznie w związku z Industriadą⁴¹);

Ponadto w ramach Industriady, na terenie dawnej kopalni „Saturn”, organizowano corocznie szereg imprez (m.in. warsztaty, wykłady przedstawienia, happeningi), których tematem przewodnim był przemysł, zwłaszcza wydobywczy.

Umowa w sprawie współpracy w ramach sieciowego produktu turystycznego pn. „Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego” została zawarta z Województwem Śląskim 26 marca 2014 r. Zabytki techniki z terenu Miasta zostały wpisane do Szlaku Zabytków Techniki na podstawie kolejnej umowy zawartej z Województwem Śląskim 29 lipca 2016 r. Miasto podpisało również 25 czerwca 2021 r. dwie umowy z Operatorem Szlaku Zabytków Techniki, tj. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, w sprawie przekazania tablicy (elementu oznakowania obiektu Szlaku Zabytków Techniki) dla GSW „Elektrownia” oraz udostępnienia dzieła pn. *Film promocyjny. Technika. To Was zaskoczy. Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia*.

(akta kontroli tom I str. 112-157)

2.13. W okresie objętym kontrolą do Miasta nie wpływały skargi i wnioski od mieszkańców i lokalnych organizacji pozarządowych, dotyczące objęcia ochroną zabytków techniki bądź ich wpisania do rejestru zabytków.

(akta kontroli tom I str. 120, 156)

2.14. Przedstawiciele Miasta korzystali z merytorycznego wsparcia procesu planowania i rewitalizacji w gminach i brali udział w specjalistycznych szkoleniach z zarządzania dziedzictwem kulturowym. W czerwcu 2021 r. Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych uczestniczyła w szkoleniu na temat „Zarządzanie dziedzictwem lokalnym i ujmowanie dziedzictwa w rewitalizacji” organizowanym przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Ponadto, pracownica tego wydziału uczestniczyła w szkoleniach okresowych, organizowanych

⁴¹ Święto zabytków techniki, promujące Szlak Zabytków Techniki.

(18 grudnia 2018 r., 30 września 2019 r. i 25 września 2020 r.) w ramach Śląskiego Forum Gospodarki Przestrzennej i Nieruchomości.

(akta kontroli tom I str. 112-120)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Gmina nie zapewniła w okresie objętym kontrolą skutecznego nadzoru nad działalnością CTBS - ZBK w zakresie realizacji, zawartej 2 stycznia 2018 r., umowy o zarządzanie nieruchomościami. W toku niniejszej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 70 ustawy Prawo budowlane nie wykonywano większości zaleceń (poza oznakowaniem budynków tablicami ostrzegawczymi, zabezpieczeniem okien i drzwi do obiektów oraz remontem kominów ceramicznych kotłowni) sformułowanych w wyniku rocznych kontroli stanu technicznego zabytków techniki, którymi zarządzało CTBS – ZBK, dotyczącymi w szczególności: 1] zdemontowania z budynków wszystkich luźnych elementów jak: obróbki blacharskie, gruz, elementy metalowe; 2] zabezpieczenia okien, np. płytą OSB lub zdemontowania uszkodzonej stolarki okiennej; 3] poddania opinii konstrukcyjno-budowlanej budynku nadszybia szybu I oraz elementów wyciągowych przymocowanych do budynku; 4] poddania opinii konstrukcyjno-budowlanej budynku nadszybia szybu II; 5] zabezpieczenia ściany szczytowej budynku warsztatów mechanicznych lub jej wyburzenia.

2) Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 5 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków nie zapewniono warunków zabezpieczenia i utrzymania budynku nadszybia szybu II i budynku warsztatów mechanicznych (ściany szczytowej) w jak najlepszym stanie.

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny ww. tych obiektów wykazały, że stan ogrodzenia budynku nadszybia szybu II i jego usytuowanie w zbyt bliskiej odległości od ściany wschodniej budynku umożliwiał swobodne wejście na teren obiektu osobom nieupoważnionym i nie uwzględniał zagrożenia wynikającego ze spadania z wysokości cegieł i resztek obróbek blacharskich. W przypadku budynku warsztatów mechanicznych stwierdzono, że wygradzenie ściany szczytowej (pozbawionej elementów łączących z budynkiem) taśmami ostrzegawczymi graniczącymi bezpośrednio z ciągiem komunikacyjnym, prowadzącym wokół obiektu CUSiAL umożliwia swobodny dostęp do budynku i może prowokować osoby nieupoważnione, w tym korzystające z usług Centrum, do przebywania w zbyt bliskiej odległości od niezabezpieczonej ściany szczytowej.

(akta kontroli tom I str. 252-260, 262-285, 367-426)

Pełniąca nadzór nad działalnością spółek prawa handlowego z udziałem Gminy Czeladź Zastępca Burmistrza Miasta do spraw Komunalnych przyznała, że w latach 2019-2020 nie dokonywano kontroli działalności CTBS – ZBK w celu sprawdzenia wywiązywania się wykonawcy z postanowień umowy o zarządzanie w zakresie realizacji zaleceń po przeprowadzonych w latach 2018-2020 kontrolach okresowych stanu technicznego. Wyjaśniła ponadto, iż: *Zgodnie z umową o zarządzanie do obowiązków Wykonawcy (§ 3 ust. 1 pkt. II ppkt 10 umowy), w ramach obsługi administracyjnej budynków należy podejmowanie robót związanych z usunięciem awarii, stanów zagrożeń budowlanych czy zagrożeń życia i zapewnieniem w takich sytuacjach bezpieczeństwa ludzi i zabezpieczenia mienia wraz z natychmiastowym powiadomieniem Zlecającego, do kwoty 10.000,00 zł. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. III ppkt 1. 3) umowy, w przypadku robót przekraczających wysokość 1.000,00 zł, zakres prac remontowych miał być każdorazowo uzgadniany z Zamawiającym.*

Po wyczerpaniu rocznej kwoty przeznaczonej na bieżące utrzymanie nieruchomości w przypadku pilnych napraw, Zamawiający podejmie decyzję o rozpoczęciu robót po przedstawieniu przez Wykonawcę wstępnego kosztorysu i dwóch ofert na ich wykonanie. Ponadto obowiązkiem Wykonawcy było powiadamianie Zamawiającego o wykonanych pracach i poniesionych kosztach, w ramach bieżącego utrzymania. Pomimo ww. możliwości CTBS – ZBK, według wyjaśnień Zastępcy Burmistrza, nie zgłaszał na bieżąco potrzeb finansowania zaleceń, nie składał wstępnych kosztorysów prac zabezpieczających, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. II ppkt 10 umowy o zarządzanie.

Zastępca Burmistrza potwierdziła ponadto przekazywanie przez Spółkę egzemplarza protokołów z rocznych kontroli oraz dokonywanie przez zarządcę drobnych zabezpieczeń na obiektach (wygrodenie terenu, oznakowanie terenu i obiektów tablicami ostrzegawczymi, zabezpieczanie okien i drzwi). Według wyjaśnień Zastępcy Burmistrza, stwierdzono, że obiekty nie były wystarczająco zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych, wobec czego Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Spraw Lokalowych i Nadzoru podjął bezpośrednie działania, polegające na: ogrodzeniu terenu wokół obiektu kotłowni, od strony kominów i ulicy Scheiblera, monitorowaniu terenu i jego ochronie, wyprowadzeniu z terenu bezpośrednio przylegającego do obiektu osób trzecich, systematycznym usuwaniu porastającej teren roślinności oraz uprzątnięciu placu.

NIK nie podziela ww. wyjaśnień, gdyż wszystkie wymienione wyżej działania – choć słuszne i potrzebne – nie zapobiegły powstaniu stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości. W ocenie NIK, powyższe świadczy jednoznacznie o niewystarczającym nadzorze nad działalnością CTBS –ZBK w zakresie realizacji przedmiotowej umowy o zarządzanie nieruchomościami.

(akta kontroli tom I str. 286-366, 433-460)

W związku z powyższym poinformowano Burmistrza⁴², stosownie do art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzkiego, w celu zapobieżenia występującemu niebezpieczeństwu.

(akta kontroli tom I str. 425-426)

W odpowiedzi na powyższe, Burmistrz podał, że:

- teren, na którym posadowiony jest obiekt nadszybia szybu II, w trybie natychmiastowym, został zabezpieczony tymczasowym ogrodzeniem panelowym i odpowiednio oznakowany;
- teren, na którym posadowione są obiekty nadszybia szybu I, II i warsztatów mechanicznych zostanie do końca października br. docelowo wygrodzony ogrodzeniem panelowym na podmurówce na łącznej długości około 200 m przez wybranych już wykonawców;
- przystąpiono do sporządzenia opinii technicznej dotyczącej zabezpieczenia terenu wokół budynku nadszybia szybu II poprzez: przeprowadzenie rozeznania rynku na wykonanie tej opinii, zabezpieczenie w budżecie Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Spraw Lokalowych i Nadzoru środków finansowych na to zadanie, przygotowanie umowy z firmą, która złożyła ofertę pisemną na sporządzenie opinii technicznej na zabezpieczenie terenu przed przystąpieniem do jego ogrodzenia;
- wyłoniono wykonawcę robót rozbiórkowych ściany szczytowej warsztatów mechanicznych i przygotowano umowę na wykonanie tych prac.

(akta kontroli tom I str. 427-432)

⁴² 10 września 2021 r.

2. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli Gmina nie przedstawiła Radzie Miejskiej sprawozdania z przyjętego 22 maja 2019 r. gminnego programu opieki nad zabytkami, pomimo obowiązku wynikającego z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków.

Burmistrz wyjaśnił, iż z uwagi na nieprzewidywaną zmianę na stanowisku MKZ oraz trudności z pozyskaniem nowego pracownika, prace związane z przygotowaniem sprawozdania powierzono, zatrudnionemu w maju 2021 r., nowemu MKZ.

Pismem z dnia 29 września 2021 r. Burmistrz poinformował, że został przygotowany projekt sprawozdania z gminnego programu opieki nad zabytkami, który zostanie przedłożony Radzie Miejskiej w Czeladzi wraz z projektem stosownej uchwały. Burmistrz przekazał również kopie ww. dokumentów.

(akta kontroli tom I str. 112-120)

OCENA CZĄSTKOWA

Miasto posiadało aktualny, uzgodniony z WKZ, gminny program opieki nad zabytkami, w którym uwzględniło opiekę nad zabytkami techniki. Zagadnienia związane z ochroną zabytków techniki ujmowano również w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W okresie objętym kontrolą Miasto skoncentrowało swoje działania w zakresie ochrony i opieki nad trzema zabytkami techniki, spośród 11, będących w posiadaniu Miasta. W szczególności: przebudowano i zaadoptowano budynek dawnych warsztatów elektrycznych i transformatorowni, a także budynki byłej kopalni „Saturn” z przeznaczeniem na cele społeczne i muzealne. Powyższe prace realizowano z udziałem dofinansowania z funduszy europejskich i wymaganego wkładu własnego. Otrzymywane dofinansowanie wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem i w sposób rzetelny rozliczano.

Nie zapewniono jednak skutecznego nadzoru nad działalnością spółki z udziałem Miasta – CTBS-ZBK w zakresie realizacji umowy o zarządzanie wyłączonymi z użytkowania budynkami po byłej kopalni „Saturn”. Podejmowane w ramach nadzoru czynności nie zapobiegły powstaniu istotnych nieprawidłowości, które stwierdzono w toku kontroli NIK. Stan bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego został ujawniony w toku kontroli NIK, a Miasto niezwłocznie przystąpiło do zabezpieczenia tych obiektów.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Finansowanie ochrony i opieki nad zabytkami techniki

3.1. W budżecie Miasta na poszczególne lata okresu objętego kontrolą zaplanowano następujące wydatki na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami⁴³:

– 269,0 tys. zł w 2018 r.⁴⁴, po 120,0 tys. zł w 2019 r.⁴⁵ i w 2020 r.⁴⁶ oraz 50,0 tys. zł w I półroczu 2021 r.⁴⁷.

⁴³ W ramach rozdziału 92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami.

⁴⁴ W tym: 220,0 tys. zł na dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora jednostek publicznych (§ 2720) i 49,0 tys. zł na zakup usług pozostałych (§ 4300), w tym 20,0 tys. zł na opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami, 24,0 tys. zł na usunięcie pamiątkowych tablic propagujących komunizm i wykonanie nowych tablic, 5,0 tys. zł na badania archeologiczne).

⁴⁵ W tym: 100,0 tys. zł na dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora jednostek publicznych (§ 6570) i 20,0 tys. zł na zakup usług pozostałych (§ 4300) remonty pomników i kwater wojennych.

⁴⁶ W tym: 100,0 tys. zł na dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora jednostek publicznych (§ 2720) i 20,0 tys. zł na zakup usług pozostałych (§ 4300) remonty pomników i kwater wojennych, miejsc pamięci i figur.

⁴⁷ W tym: 50,0 tys. zł na zakup usług pozostałych (§ 4300) - remonty pomników i kwater wojennych, miejsc pamięci i figur.

Ww. kwoty nie dotyczyły wydatków na opiekę nad zabytkami techniki. W latach 2018-2021 na utrzymanie i poprawę stanu zachowania zabytków techniki – w ramach wydatków inwestycyjnych jednostek budżetowych⁴⁸ zaplanowano:

- kwotę 125,0 tys. zł (w 2018 r.) na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego obiektów: Szyb II i warsztaty;
- kwotę 158,7 tys. zł (w 2019 r.) na wykonanie „Projektu budowlanego i wykonawczego przebudowy i rozbudowy budynku warsztatów mechanicznych po byłej KWK „Saturn” przy ulicy Dehnelów w Czeladzi wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku na potrzeby przestrzeni przeznaczonej do aktywnego spędzania czasu wolnego – basen (funkcja sportowo-kulturalna), zgodnie z wytycznymi zawartymi w gminnym programie rewitalizacji miasta Czeladź na lata 2016-2023”;
- kwotę 200,0 tys. zł (w 2021 r.) na sporządzenie: dokumentacji technicznej oceny stanu technicznego obiektów: budynku nadszybia szybu II oraz budynku maszyny wyciągowej szybu II oraz sporządzenie projektu architektoniczno-budowlanego dla zadania *Odbudowa obiektów budynku nadszybia szybu II oraz budynku maszyny wyciągowej szybu II*, opracowanie projektu zabezpieczenia terenu wokół wieży wyciągowej Szybu II, sporządzenie ekspertyzy technicznej oraz projektu budowlanego i technicznego remontu i adaptacji budynku nadszybia Szybu II.

Ponadto, zaplanowano na 2020 r. kwotę 76,9 tys. zł na prace remontowe dwóch kominów ceramicznych kotłowni oraz wydatki na realizację przez CTBS – ZBK umowy o zarządzanie nieruchomościami (zabytkami techniki) w kwotach: 13,8 tys. zł (w 2018 r.), 12,2 tys. zł (w 2019 r.), 11,1 tys. zł (w 2020 r.) i 11,3 tys. zł (w 2020 r.).

(akta kontroli tom I str. 39-75)

3.2. W ramach rozdziału 92120 wydatkowano środki na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami jedynie w 2018 r., w łącznej kwocie 159,9 tys. zł, z tego 150,0 tys. zł na prace konserwatorskie i 9,9 tys. zł na opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami oraz Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej dla Miasta Czeladź, natomiast w pozostałych latach okresu objętego kontrolą nie poniesiono żadnych wydatków.

Ze środków zaplanowanych na utrzymanie i poprawę stanu zachowania zabytków techniki⁴⁹, w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wydatkowano:

- 29,8 tys. zł (w 2018 r.) na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego obiektu warsztatów mechanicznych;
- 157,0 tys. zł (w 2019 r.) na wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego przebudowy i rozbudowy budynku warsztatów mechanicznych po byłej kopalni „Saturn” wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku na basen;
- 76,9 tys. zł (w 2020 r.) na remont kominów ceramicznych kotłowni.

Wydatki zaplanowane na 2021 r. na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 200,0 tys. zł do dnia 31 sierpnia 2021 r. nie zostały poniesione.

Wydatki zaplanowane w latach 2018-2021 na realizację umowy o zarządzanie zostały zrealizowane w kwotach odpowiednio: 13,8 tys. zł, 12,2 tys. zł, 11,1 tys. zł i 5,6 tys. zł (2021 r. I półrocze).

(akta kontroli tom I str. 39-75)

Miasto określiło tryb postępowania o udzielenie dotacji z budżetu na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane zabytkowych obiektów z terenu

⁴⁸ W rozdz. 70095 *Pozostała działalność*.

⁴⁹ W ramach rozdz. 70095.

miasta wpisanych do rejestru zabytków⁵⁰. Przyjęto, że z budżetu Miasta mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach ruchomych lub nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, zabytków znajdujących się na terenie miasta Czeladź i niestanowiących jego wyłącznej własności. W uchwale nie przewidziano możliwości udzielania dotacji z budżetu Miasta na dofinansowanie ww. prac przy zabytkach ujętych w GEZ. Burmistrz wyjaśnił, że ustawodawca dał możliwość swobodnego wyboru udzielania dotacji oraz zwrócił uwagę, że w ostatnich latach budżety samorządowe ulegają redukcji, a mniejsze wpływy finansowe przekładają się na mniejsze możliwości kreowania praktyki dotacyjnej dla obiektów zabytkowych.

(akta kontroli tom II str. 75-85, 86-98)

3.3. W okresie objętym kontrolą do Miasta nie wpłynęły wnioski o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytkach techniki wpisanych do GEZ. Nie złożono również żadnych wniosków, według informacji Burmistrza, o zmianę zapisów uchwały.

(akta kontroli tom II str. 86-98)

W latach 2018-2021 (I półrocze) Miasto zawarło dwie umowy o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na łączną kwotę 250,0 tys. zł. Zawarte umowy nie dotyczyły zabytków techniki.

Gmina posiadała, prowadzony elektronicznie, wykaz przyznanych i nieprzyznanych dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane zabytków z terenu miasta, wpisanych do rejestru zabytków. Stosownie do art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków, informacje o przyznanych dotacjach były przekazywane do wiadomości Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁵¹, ŚWKZ, Sejmiku Województwa Śląskiego, Rady Powiatu Będzińskiego i Rady Miejskiej Czeladzi. Gmina również otrzymywała informacje z Ministerstwa KiDN o przyznanej dotacji.

(akta kontroli tom I str. 46-53)

3.4. W latach 2018-2021 Miasto nie ubiegało się o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane zabytków techniki z budżetu Ministra KiDN i/lub ŚWKZ. W okresie objętym kontrolą Miasto realizowało natomiast trzy projekty – dofinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz ze środków budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 - dotyczące ochrony zabytków. Dwa⁵² z nich dotyczyły zabytków techniki (po byłej kopalni „Saturn”):

- 1) „Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej SATURN w Czeladzi”⁵³ (środki wydatkowane w latach 2018-2019) o wartości – wg umowy o dofinansowanie – 3 091,1 tys. zł),
- 2) „Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu wraz z zagospodarowaniem terenu”⁵⁴ (od lutego 2019 r. - planowane zakończenie styczeń 2021 r.) o wartości – wg umowy o dofinansowanie – 18 888,6 tys. zł).

⁵⁰ Uchwała Rady Miejskiej Nr XLIII/531/2017 z dnia 27 września 2017 r.

⁵¹ Dalej: Ministerstwo KiDN.

⁵² Projekty były realizowane przez Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej w Czeladzi.

⁵³ Oś priorytetowa X „Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna” Działanie 10.2 „Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych” Poddziałanie 10.2.1. „Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – ZIT”.

⁵⁴ Oś priorytetowa V „Ochrona środowiska i efektywne wykorzystywanie zasobów” Działanie 5.3 „Dziedzictwo kulturowe” Poddziałanie 5.3.1. „Dziedzictwo kulturowe- konkurs”.

Łączna kwota środków otrzymanych w okresie objętym kontrolą na realizację ww. projektów wyniosła 10 874,9 tys. zł, z tego:

- w 2018 r. 738,0 tys. zł, z tego 660,3 tys. zł⁵⁵ ze środków UE i 77,7 tys. zł ze środków budżetu państwa;
- w 2019 r. 1 306,6 tys. zł, z tego 1 169,1 tys. zł ze środków UE i 137,5 tys. zł ze środków budżetu państwa;
- w 2020 r. 1 362,4 tys. zł (w całości środki UE);
- w 2021 r.⁵⁶ 7 467,9 tys. zł, z tego 6 542,9 tys. zł ze środków UE i 925,0 tys. zł ze środków budżetu państwa.

(akta kontroli tom I str. 39-45, 76-77)

W wyniku kontroli wybranych wydatków, poniesionych przez Miasto w ramach ww. Projektów na łączną kwotę 4 380,6 tys. zł⁵⁷, (stanowiących 50,9% wydatków poniesionych w ramach ww. Projektów w latach 2018-2020⁵⁸), stwierdzono, że:

- środki w ww. kwocie zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem określonym w zawartych umowach o dofinansowanie Projektów oraz we wnioskach o dofinansowanie, stanowiących załącznik do tych umów;
- wydatki obejmowały w szczególności: roboty budowlane, prace związane z instalacją grzewczą, źródłem ciepła oraz termomodernizacją, z zagospodarowaniem terenu, płatności za pełnienie funkcji inżyniera kontraktu oraz wyposażenie obiektu i zostały udokumentowane fakturami VAT, wystawionymi na podstawie umów zawartych z wykonawcami/dostawcami, a wykonane roboty były potwierdzone protokołami odbioru robót załączonymi do faktur.

(akta kontroli tom II str. 159-408)

3.5. Łączne nakłady poniesione przez Miasto na działania promocyjne (reklamowe) w celu popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytkach techniki oraz ich znaczeniu dla historii i kultury wyniosły w okresie objętym kontrolą 240,3 tys. zł, z tego: 36,3 tys. zł w 2018 r., 34,8 tys. zł w 2019 r., 21,6 tys. zł w 2020 r. oraz 147,6 tys. zł w 2021 r. W ww. kwotach uwzględniono również nakłady poniesione na promocję obiektów przemysłowych przez Muzeum Saturn. Polegały one głównie na wydawaniu opracowań popularno-naukowych, kwartalnika „Oficina Saturnowska”, folderów, ulotek, organizacji imprez kulturalno-edukacyjnych w ramach Industriady oraz opracowaniu scenariusza wystawy stałej Postindustrialnego Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu.

(akta kontroli tom I str. 39-45)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

OBSZAR

⁵⁵ Kwota pomniejszona o zwrot niewykorzystanej zaliczki z tytułu realizacji projektu nr 1.

⁵⁶ Do 30 czerwca 2021 r.

⁵⁷ Wydatki rozliczone: wnioskami o płatność obejmującymi wydatki z 2019 r. i 2020 r. na łączną kwotę 2 744,8 tys. zł w ramach Projektu „Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej...” oraz wnioskami o płatność obejmującymi wydatki z 2020 r. i 2021 r. na łączną kwotę 1 635,8 tys. zł w ramach Projektu „Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu...”

⁵⁸ W łącznej kwocie: 8 607,7 tys. zł.

4. Realizacja zadań objętych porozumieniem z Wojewodą Śląskim, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru konserwatorskiego sprawowanego nad zabytkami techniki

Opis stanu faktycznego

W drodze Porozumienia zawartego z Wojewodą Śląskim na podstawie art. 96 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków⁵⁹, Miasto przejęło niektóre zadania z zakresu ochrony zabytków sprawowanej przez Wojewodę. W odniesieniu do zabytków nieruchomości dotyczyły one obowiązków wymienionych:

- w art. 27 oraz 29 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków, tj.: przedstawianie, w formie pisemnej zaleceń konserwatorskich określających sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być prowadzone w stosunku do obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także ujętych w GEZ oraz prowadzenie badań zabytków z wyjątkiem zabytków wpisanych do rejestru zabytków;
- w art. 39 ust. 3 i art. 67 ust. 3 ustawy Prawo budowlane, tj.: uzgadnianie pozwoleń na budowę i rozbiórkę obiektów budowlanych niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w GEZ (z wyłączeniem zabytków techniki) oraz uzgadnianie decyzji nakazujących właścicielowi lub zarządcy rozbiórkę obiektu i uporządkowanie terenu oraz określających terminy przystąpienia do tych robót i ich zakończenia w stosunku do nieużytkowanych lub niewykończonych nienadających się do remontu, odbudowy lub wykończenia, niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską;
- w art. 53 ust. 4 pkt 2 i art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁶⁰, tj.: uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów i obiektów ujętych w GEZ (z wyłączeniem zabytków techniki).

(akta kontroli tom II str. 110-115)

4.2. W okresie objętym kontrolą, w oparciu o zapisy ww. porozumienia MKZ:

- w 2018 r. uzgodnił jedną decyzję ustalającą lokalizację inwestycji celu publicznego, 10 pozwoleń na budowę, w tym jedno dotyczące zabytku techniki⁶¹, jedno pozwolenie na rozbiórkę, a w pięciu przypadkach pozwolenie na budowę nie zostało uzgodnione;
- w 2019 r. uzgodnił trzy pozwolenia na budowę, w tym jedno dotyczące zabytku techniki⁶²;
- w 2020 r. uzgodnił jedną decyzję ustalającą warunki zabudowy oraz cztery pozwolenia na budowę, a jedno pozwolenie nie zostało uzgodnione.

Ponadto, w 2019 r. MKZ pozyskał od ŚWKZ: pozytywną opinię programu opieki nad zabytkami, uzgodnienie planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, porozumienie w sprawie wniosku o włączenie do GEZ zabytku wyznaczonego przez Burmistrza.

MKZ corocznie przysyłał do Ministerstwa KiDN (do Departamentu Ochrony Zabytków) sprawozdania z działalności ŚWKZ w zakresie realizowanym przez MKZ w Czeladzi.

⁵⁹ Porozumienie z 31 grudnia 2008 r. było dwukrotnie aneksowane: 3 stycznia 2011 r. i 27 września 2011 r.

⁶⁰ Dz. U. z 2021, poz. 741, ze zm., dalej: ustawa o planowaniu przestrzennym.

⁶¹ Wykonanie robót budowlanych związanych z budową wentylacji mechanicznej w GSW „Elektrownia”.

⁶² Rozbudowa, remont oraz zmiana sposobu użytkowania budynku warsztatów mechanicznych po byłej KWK „Saturn” wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą techniczną na potrzeby krytego basenu.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Sporządzenie dla dwóch zabytków techniki, tj. budynku sprężarkowni i rozdzielni oraz budynku transformatorowni, nowych kart adresowych, zawierających dane zgodne ze stanem faktycznym.
2. Przedstawienie Radzie Miejskiej w Czeladzi sprawozdania z gminnego programu opieki nad zabytkami.
3. Wzmoczenie nadzoru nad działalnością CTBS-ZBK w zakresie realizacji umowy o zarządzanie nieruchomościami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 19 października 2021 r.

Kontroler
Stefania Zalewska

Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach